

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/44/2017
Identifikačné číslo spisu:	1109217909
Dátum vydania rozhodnutia:	25.09.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Helena Haukvitzová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:1109217909.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Heleny Haukvitzovej a členov senátu JUDr. Soni Mesiarkinovej a JUDr. Danice Kočíčkovej, v spore žalobkyne JUPITER SK s.r.o., so sídlom v Limbachu, Limbová 451/3, IČO: 35 966 254, zastúpenej JUDr. Emíliou Korčekovou, advokátkou so sídlom v Pezinku, L. Novomeského 25, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo financií Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Štefanovičova 5, IČO: 00 151 742, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp.zn. 12C/106/2009, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 26. januára 2015 sp.zn. 6Co/439/2013, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 20. februára 2013, č.k. 12C/106/2009-169 žalobu zamietol a žalovanej náhradu trov konania nepriznal. Rozhodol tak s odôvodnením, že nie sú splnené zákonné podmienky zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím - dodatočným platobným výmerom Daňového úradu Bratislava III č. 602/230/66119/2008 zo dňa 2. júla 2007, v zmysle § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z.z.“), pretože rozhodnutie nebolo zrušené pre nezákonnosť. Vo vzťahu k namietanému postupu Daňového úradu Bratislava III pri kontrole nadmerného odpočtu DPH za 1. - 4. štvrtrok 2006 konštatoval, že došlo k nesprávnemu úradnému postupu orgánu štátu (§ 9 zákona č. 514/2003 Z.z.), avšak žalobkyňa si nárok na náhradu škody z tohto titulu neuplatnila. Uplatnila si len nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, vo vzťahu k jej vzniku ale neuniesla dôkazné bremeno. Za dostatočné zadost'učinenie s poukazom na § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v tomto prípade považoval súd list Daňového

riadiťstva SR zo dňa 17. júla 2009, v ktorom bolo konštatované porušenie práv žalobkyne pri daňovej kontrole. Súd upustil od výsluchu viacerých svedkov navrhovaných žalobkyňou z dôvodu, že boli pre konanie nadbytočné, resp. sa netýkali predmetu sporu a nemohli objasniť skutočnosti podstatné pre rozhodnutie súdu v danej veci. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. Proti tomuto rozhodnutiu podala odvolanie žalobkyňa.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 26. januára 2015 sp.zn. 6Co/439/2013 napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správne (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.) a žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie a s jeho odôvodnením súladným s ustanovením § 157 ods. 2 O.s.p., na ktoré v podrobnostiach odkázal. K odvolacím námietkam uviedol, že súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia podrobne vysvetlil, prečo nevykonal navrhované dokazovanie, pričom tieto dôvody považoval za správne. Pokiaľ žalobkyňa namietala existenciu škody, ktorá jej mala vzniknúť v dôsledku vyplatenia odmeny Mgr. Ing. X. W. na základe dohody o vykonaní práce z 30. októbra 2007, išlo o výsledok slobodnej vôle účastníkov tejto dohody vrátane dojednanej odmeny, o ktorej skutočnom vyplatení je dôvodné pochybovať, preto ju nemožno považovať za škodu na strane žalobkyne. Zhodne so súdom prvej inštancie uzavrel, že síce došlo k nesprávnemu úradnému postupu, samotné konštatovanie porušenia práva Daňovým riadiťstvom SR bolo ale postačujúce, keďže žalobkyňa v dôsledku tohto nesprávneho postupu žiadna v peniazoch vyčísľiteľná ujma nevznikla. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

3. Uvedené rozhodnutie odvolacieho súdu napadla dovolaním žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“). Prípustnosť, ako aj dôvodnosť dovolania, výslovne odôvodnila ustanovením § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. (účastníkovi sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom). Namietala, že súdy rozhodli na základe nedostatočne a nesprávne zisteného skutkového stavu, pretože odmietli vykonať navrhované dokazovanie, čo malo za následok nesprávne právne posúdenie veci. K odňatiu možnosti dovolateľky konať pred súdom malo dôjsť nesprávnym postupom súdu prvej inštancie, ktorý jej nedoručil listinné dôkazy doručené žalovanou súdu dňa 31. októbra 2012 a na pojednávaní dňa 14. novembra 2012 na základe jej námietky ju iba oboznámil so sprievodným listom žalovanej pripojeným k týmto dôkazom. Žalobkyňa tak nemala možnosť oboznámiť sa s obsahom týchto dôkazov a vyjadriť sa k nim. Žalovaná na pojednávaní síce tvrdila, že tieto listiny žalobkyňa zaslala, nevedela však túto skutočnosť hodnoverne preukázať. Odôvodnenia rozhodnutí súdov nižšieho stupňa považovala za nepreskúmateľné, nedávajúce odpoveď na kľúčové otázky sporu. Odvolaciemu súdu vytýkala, že jej právneho zástupcu neupovedomil elektronicky o čase a mieste verejného vyhlásenia rozsudku, hoci jeho elektronická adresa bola uvedená v odvolaní. Žiadala, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj súdu prvej inštancie, zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Žalovaná považovala dovolanie za neprípustné a aj nedôvodné, rozhodnutia súdov nižšieho stupňa sú podľa jej názoru správne a dostatočne odôvodnené.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) ako súd dovolací [(§ 35 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“)], po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c/ CSP). Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

6. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 1. júlom 2016, t.j. za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“), dovolací súd postupoval v zmysle ustanovenia § 470 ods. 2 CSP (na základe ktorého právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované), a procesnú prípustnosť dovolania posudzoval v zmysle ustanovení § 236, § 237 ods. 1 a § 238 O.s.p.

7. Žalobkyňa dovolaním napadla potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky rozhodnutí uvedených v § 238 ods. 1, 2 a 3 O.s.p., voči ktorým bolo dovolanie prípustné.

8. Predmetné dovolanie by bolo prípustné len vtedy, ak by v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O.s.p. Žalobkyňa procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdila a ich existenciu nezistil ani dovolací súd; nepreukázaná bola tiež vada konania namietaná žalobkyňou (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.).

9. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. išlo najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal strane sporu jej procesné práva priznané občianskym súdnym poriadkom [napríklad právo vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazerat' do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O.s.p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)].

10. K odňatiu možnosti dovolateľky konať pred súdom malo dôjsť nesprávnym postupom súdu prvej inštancie, ktorý jej nedoručil listinné dôkazy doručené žalovanou súdu dňa 31. októbra 2012, preto nemala možnosť sa k nim vyjadriť. Po preskúmaní spisu dovolací súd zistil, že táto námietka nebola dôvodná.

11. Podľa obsahu zápisnice z pojednávania pred súdom prvej inštancie zo dňa 14. novembra 2012 (viď č.l. 137 spisu) žalovaná predložila súdu k nahliadnutiu sprievodný list k zaslaníu listinných dôkazov žalobkyňi dňa 31. októbra 2012 a uviedla, že jej boli zaslané doporučené, doručienka sa nevrátila. Právny zástupca žalobkyne na to reagoval a tvrdil, že zásielku neprevzal z dôvodu neprítomnosti na adrese doručovania s tým, že sa „zastaví na pošte“. V podaní doručenom súdu elektronicky dňa 23. januára 2013 (viď č.l. 160 spisu), doplnenom písomne dňa 31. januára 2013 (č.l. 163 spisu), právny zástupca žalobkyne sám potvrdil prevzatie sprievodného listu žalovanej spolu s listinnými dokladmi zo dňa 30. októbra 2012, keď uviedol, že „Odporkyňa predložila súdu a zaslala žalobkyňi iba to, čo sama požadovala tzv. za vhodné.“ Vo veci sa následne konalo aj ďalšie pojednávanie dňa 20. februára 2013 (viď zápisnica z pojednávania č.l. 165-168 spisu), na ktorom právny zástupca žalobkyne uviedol, že písomné vyjadrenie k listinným dôkazom zaslaným žalovanou dňa 31. októbra 2012 doručil súdu elektronicky 22. januára 2013 (č.l. 163 spisu). Týmto je vyvrátené tvrdenie žalobkyne, že jej neboli zaslané požadované listinné doklady a že nemala možnosť sa k nim vyjadriť. Na tomto pojednávaní navyše súd oboznámil strany sporu s obsahom spisu vrátane listinných dôkazov predložených žalovanou (viď č.l. 168 spisu).

12. Žalobkyňa tiež namietala, že rozhodnutia súdov nižšieho stupňa sú nepreskúmateľné a nedostatočne odôvodnené. K tejto námietke dovolací súd poukazuje na zjednocujúce stanovisko najvyššieho súdu R 2/2016, v zmysle ktorého nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu nezakladá vadu znátočnosti. Obsah spisu v prejednávanej veci nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie napadnuté opravným prostriedkom ako celok neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003). V odôvodnení potvrdzujúceho rozsudku (tvoriaceho jednotný celok s rozhodnutím súdu prvej inštancie) odvolací súd celkom presne uviedol z akých dôvodov nebolo možné žalobe vyhovieť a prečo nevykonával dôkazy navrhované žalobkyňou. Dovolací súd zdôrazňuje, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, ku ktorým súdy dospeli, nie je právne relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom

všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

13. Ani námietka žalobkyne o nesprávnom procesnom postupe odvolacieho súdu pri verejnom vyhlásení rozsudku nebola opodstatnená, pretože podmienkou pre postup súdu v zmysle ustanovenia § 214 ods. 3 O.s.p. bola žiadosť strany sporu alebo jej zástupcu o doručovanie písomností súdu elektronickými prostriedkami (§ 45 ods. 4 O.s.p.). Takáto žiadosť však nie je obsahom spisu. Skutočnosť, že žalobkyňa uviedla v odvolaní emailovú adresu svojho právneho zástupcu bez toho, aby požiadala o doručovanie písomností súdu elektronickými prostriedkami tak, ako to vyžadovalo ustanovenie § 45 ods. 4 O.s.p., je preto bez právnej relevancie. Odvolací súd teda nemal povinnosť oznámiť miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku spôsobom podľa § 214 ods. 3 O.s.p. a jeho postup pri verejnom vyhlásení rozsudku bol správny.

14. Žalobkyňa tvrdila, že rozhodnutia súdov neboli založené na správnom a úplnom zistení skutkového stavu a vytýkala súdom bezdôvodné odmietnutie vykonania ňou navrhovaných dôkazov. K tejto námietke dovolací súd uvádza, že v prípade neúplnosti alebo nesprávnosti skutkových zistení a skutkových záverov nešlo o nedostatok, ktorý by bol v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaný za dôvod zakladajúci procesnú vadu konania v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. (obdobne tiež R 42/1993, R 37/1993, R 125/1999, R 6/2000 a rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp.zn. 2 Cdo 130/2011, 3 Cdo 248/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011 a 7 Cdo 38/2012). Postup súdu, ktorý v priebehu konania nevykonával všetky stranou navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie skutkového stavu, nezakladal prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., lebo týmto postupom súd neodňal strane možnosť konať pred súdom (porovnaj R 37/1993 a R 125/1999). Ani nesprávne vyhodnotenie dôkazov nebolo vadou konania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. Pokiaľ súd nesprávne vyhodnotil niektorý z vykonaných dôkazov, mohlo byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, táto skutočnosť ale sama osebe nezakladala prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. (pozri tiež uznesenia najvyššieho súdu sp.zn. 1 Cdo 85/2010 a 2 Cdo 29/2011).

15. Pokiaľ žalobkyňa mienila namietat aj nesprávne právne posúdenie veci súdom, dovolací súd dodáva, že prípustnosť dovolania podľa stabilnej judikatúry najvyššieho súdu nezakladalo (a účinky umožňujúce meritorný dovolací prieskum nevyvolávalo) to, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne) spočívalo na nesprávnych právnych záveroch (viď najmä judikát R 54/2012, ale aj viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp.zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014).

16. V danom prípade prípustnosť dovolania žalobkyne nemožno vyvodit' z ustanovenia § 238 O.s.p., ani z ustanovenia § 237 ods. 1 O.s.p., preto najvyšší súd jej dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP ako procesne neprípustné.

17. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

18. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.